

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

WEM- ja WAM -mallinnusten mukaan kansalliseen ilmastolakiin kirjattu päästövähennystavoite 2030 voidaan saavuttaa vähäisin lisätoimin. Vuosien 2040 ja 2050 päästötavoitteissa tullaan sen sijaan nykyisillä politiikkatoimilla epäonnistumaan raskaasti. Plan International Suomi pitää vakavana tietona Suomen ilmastopoltitiikan uskottavuudelle, että WEM-skenaarion lähtöoletuksilla ja nykyisillä ohjaustoimilla Suomi ei saavuttaisi hiilineutraalisuutta koko skenaariolaskelmien tarkastelujaksolla vuoteen 2055 mennessä.

Laskelmien mukaan lisätoimia tarvitaan, mutta keskipitkässä ilmastosuunnitelmassa ei käy tyhjentävästi ilmi, millaisia lisätoimia päädytään tekemään ilmastolain velvoittamien tavoitelukujen täyttämiseksi. Plan International Suomi katsoo, että ilmastolain tavoitteiden saavuttamiseksi tulee päättää viipymättä uusista toimista päästöjen vähentämiseen kaikilla päästösektoreilla. Erityisesti pyydämme kiinnittämään huomiota sektoreihin, johon päästökehityksen suurimmat haasteet liittyvät suunnitelman aikajänteellä.

KEITO-hankkeen laskennalliset ja laadulliset skenaariot keskipitkän aikavälin energia- ja ilmastopoliittisen päätöksenteon tueksi tarjoavat hallitukselle mahdollisuuden löytää vaikuttavat keinot päästöuran taivuttamiseksi ilmastolain tavoitteita vastaavaksi vuosina 2030, 2040 ja 2050.

Liikenne

Avovastaus

-

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys**Avovastaus**

-

Työkoneet**Avovastaus**

-

Jätehuolto**Avovastaus**

-

F-kaasut**Avovastaus**

-

Teollisuus ja muut päästöt**Avovastaus**

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö**Avovastaus**

-

Kulutuksen hiilijalanjälki**Avovastaus**

Plan International Suomi julkaisi kesäkuussa raportin Seeds of Change – Girls’ Rights in the Era of Ecological Crisis kuvatakseen, miten ilmastonmuutos, biodiversiteettikato ja saastuminen linkittyvät toisiinsa ja vaikuttavat tyttöjen oikeuksien toteutumiseen.

Tällä hetkellä vain kolme yhdeksästä planetaarisesta rajasta on ylittämättä. Kuten KAISU3 -luonnos toteaa, aiheuttaa Suomi asukasta kohden laskettuna selvästi maailman keskiarvoa enemmän. Suomen kansantalouden tuotantotoiminta aiheuttaa merkittäviä ilmastopäästöjä ja

luontovaikutuksia globaalisti - paitsi tuontitavaroiden valmistusketjuissa, myös välillisesti ulkomaisten raaka-aineiden ja väli tuotteiden valmistuksessa.

Suomen ilmastosuunnittelujärjestelmässä on menty jatkuvasti eteenpäin, ja tultu pitkälle kulutuksen päästöjen tunnistamisessa ja laskennassa. Toimia kulutusperäisten päästöjen ja niiden vaikutusten vähentämiseksi tarvitaan.

Ekologisilla kriiseillä on suoria vaikutuksia kehittyvissä maissa asuvien terveyteen ja elämään. Äärimmäiset sääilmiöt, kuten kuivuus, tulvat ruuan ja veden puute sekä tartuntatautien leviäminen on monin yleistynyt ja voimistunut ilmastokriisin seurauksena. Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen kehittyvissä maissa on yksi Suomen kehityspolitiikan painopisteistä. Vaikka Suomen ilmastolakiin ei voi sisältyä muiden politiikkasektoreiden tavoitteita, on politiikan johdonmukaisuuden kannalta olennaista arvioida, miten kansainvälisiä vaikutuksia sisältävillä politiikka-aloilla vastataan Suomen ulkopolitiikan linjaan.

Julkiset hankinnat

Avovastaus

-

Muut poikkisektorit

Avovastaus

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

-

Muita huomioita

Avovastaus

Suomi on sitoutunut ilmastolakiin, ja lastenoikeuksien järjestönä pidämme keskeisenä, että sen tavoitteet saavutetaan ajallaan. Tämä edellyttää riittäviä, vaikuttavia ja johdonmukaisia ilmastotoimia kaikilla hallinnonaloilla. Ilmastolaki ei ole vain ohjeellinen – se velvoittaa. Päätösten on perustuttava tutkittuun tietoon ja tuettava reilua siirtymää kohti kestävää ja ilmastokestävää globaalia yhteiskuntaa.

Ratilainen Niina
Plan International Suomi